

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-75/1752

21/14/2010

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 29/3/2010 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Koruma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Yakın Komisyon	Genre			
Esas Komisyon	Dışişleri			
Tarih:	28 Nisan 2010		F. No: 1/855	
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	C. Sek.	Gen. Sek.
E.E. 16	Münir	Ali	Ali	Ali
BAŞKAN		Ali		

GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Koruma Alanında İşbirliği Anlaşması” ülkemiz ile Suriye arasında tesis edilen Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi Toplantıları çerçevesinde Sayın Başbakanımızın Suriye’yi ziyareti sırasında 23 Aralık 2009 tarihinde Şam’da imzalanmıştır.

Sözkonusu Mutabakat Zaptı çerçevesinde, çevrenin korunması, hava, su ve toprak kaynaklarının kirliliğe karşı korunması, çölleşme ve erozyonla mücadele, katı atık yönetimi ve orman yangınlarıyla mücadele gibi konularda bilimsel, teknik ve teknolojik açılardan yakın işbirliği yapılması öngörülmektedir.

Taraflar, ortak bilimsel/teknik araştırmalar/programlar yürütülmesi, çevre teknolojilerinin değişimi, eğitim programları, toplantılar, konferanslar ve sempozyumlar düzenlenmesi, görevli, uzman ve araştırmacıların değişimi yollarıyla işbirliğini geliştireceklerdir.

Türkiye ile Suriye arasında son dönemde hızla gelişen iyi ilişkiler kapsamında çevre alanında işbirliğinin daha ileriye götürülmesi bakımından “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Koruma Alanında İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması yararlı olacaktır.

T/ 58

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SURİYE ARAP CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA ÇEVRE KORUMA ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

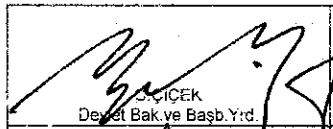
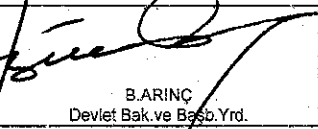
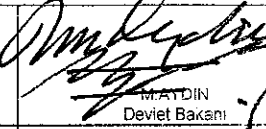
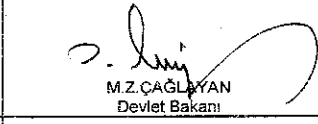
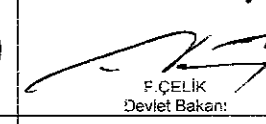
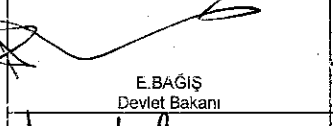
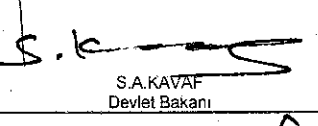
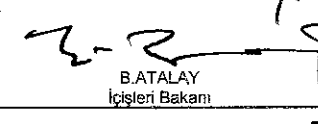
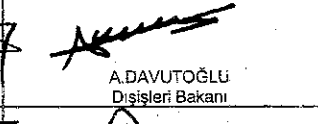
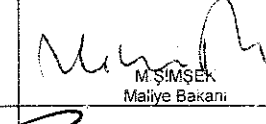
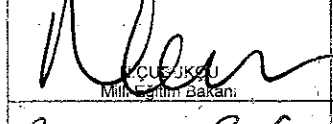
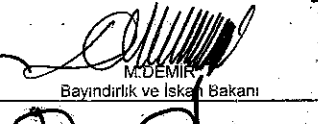
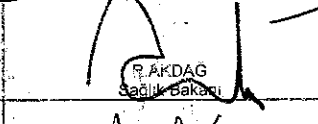
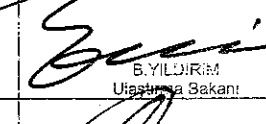
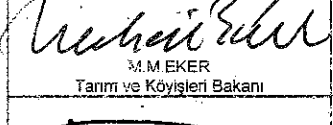
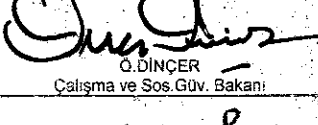
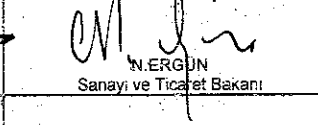
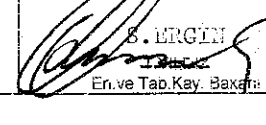
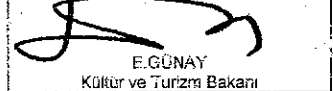
MADDE 1- (1) 23 Aralık 2009 tarihinde Şam'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Koruma Alanında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

iki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 C. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ARINÇ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 A. BABACAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 N. YAZICI Devlet Bakanı	 F. N. ÖZAK Devlet Bakanı	 M. Z. ÇAĞLAYAN Devlet Bakanı	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 S. A. KAVAF Devlet Bakanı	 C. YILMAZ Devlet Bakanı	 S. ERGİN Adalet Bakanı
 E. YANZCE Millî Savunma Bakanı	 B. ATALAY İçişleri Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 K. ÇUŞUK Millî Eğitim Bakanı	 M. DEMİR Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAG Sadık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 M. M. EKER Tarım ve Köylere Bakanı	 O. DİNÇER Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı	 N. ERGÜN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 S. ERGİN En. ve Tab. Kay. Bakanı
 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 M. EROĞLU Çevre ve Orman Bakanı		

ya No.

75
353

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
ile
Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti
arasında
Çevre Koruma Alanında İşbirliği Anlaşması

Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından temsil olunan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti Çevre İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanlığı tarafından temsil olunan Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti, bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olup;

- Çevrenin korunmasının ve geliştirilmesinin mevcut ve gelecek nesiller için gerekliliğinin bilincinde olarak;
- Çevre alanında yasal, kurumsal ve teknik işbirliğinin geliştirilmesinin ve desteklenmesinin iki ülke arasındaki işbirliğini güçlendireceğini dikkate alarak;
- İki ülke arasındaki çevre sorunlarının benzerliğinden dolayı en verimli çözümlerin ikili işbirliği yoluyla bulunabileceğine ikna olarak;
- UNEP ve diğer uluslararası organizasyonların çerçeveleri dikkate alarak iki ülke arasında çevre alanında işbirliğini arttırmanın önemini kabul ederek;
- 1992'de Rio de Janeiro'da düzenlenen UNCED ve 2002'de Johannesburg'da düzenlenen WSSD'de kabul edilen tavsiyeleri göz önünde bulundurarak;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmıştır:

Madde 1

Taraflar kendi yasal mevzuatları uyarınca; tecrübe, uzman, bilgi ve araştırma değişimi yoluyla çevre alanında ikili işbirliğini arttırmak için anlaşmışlardır.

Madde 2

Bu anlaşmanın amaçlarına ulaşmak için, Taraflar kamu ve özel kurumları arasında çevre alanında ikili işbirliğini arttırmak üzerine çalışacaklardır. Ayrıca, Taraflar çevre konuları ve diğer uluslararası faaliyetlerdeki pozisyonlarını koordine edilmesi ve uluslararası sermaye kuruluşlarından çevre alanında iki ülkenin de yararına olan pilot projeler gerçekleştirmek üzere uygun finansman fırsatlarından yararlanılarak beraber işbirliği yapılması için gayret sarf edeceklerdir. İki ülkenin

tam işbirliği ile ve finansal kurumun da katılımıyla Taraflar ortak projelerinin uygulanması için parasal kaynak sağlanmasına gayret sarf edeceklerdir.

Madde 3

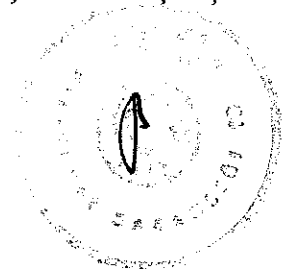
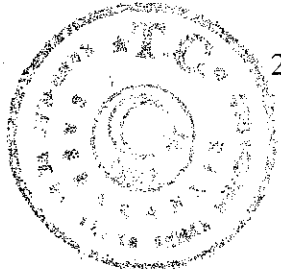
İki Taraf bu anlaşmayı, 4. ve 5. maddeler uyarınca iki ülke arasında özel işbirliğine konu olabilecek alanların ve uygulama önlemlerinin belirlenebilmesi için ülkelerinde çevre alanında çalışan kamu sektörlerine iletmek konusunda anlaşmışlardır.

Bu anlaşma kapsamında çevresel işbirliğinin zaman çizelgesine ve iki yıllık bir çalışma programına karar vermek ve uygulamanın takibini sağlamak amacıyla yılda bir kere taraflardan birinin ev sahipliğinde toplanacak olan bir ortak komite oluşturulacaktır.

Madde 4

İki Taraf arasında bu Anlaşma ile kurulmuş olan işbirliği aşağıda belirtilen çevre alanlarında uygulanacaktır:

- Habitat ve Tür Muhafazası ve Akdeniz Bölgesinde deniz koruma muhafaza alanlarının yönetiminin güçlendirilmesini de kapsayan Eko-turizm ve doğal kaynaklar yönetimi;
- Özellikle su olmak üzere doğal kaynakların akılcı kullanımı;
- Su kaynaklarının kirlenmeye karşı korunması alanında bilgi değişimi;
- Katı atık yönetimi;
- Çevre dostu teknolojilerle ilgili araştırma programlarının desteklenmesi ve tecrübe paylaşımı;
- Atık-su arıtma teknolojileri;
- Toprak kirliliği ve iyileştirme teknolojileri;
- Çölleşme ve erozyonla mücadele ve biyoçeşitliliğin korunması;
- Çevresel etki değerlendirmesi ve çevre denetimi;
- Çevre bilgi sistemleri;
- Çevresel göstergeler ve raporlamada tecrübe paylaşımı;
- Tüm toplum kesiminde eğitim programlarına çevre boyutunun eklenerek halkın çevre farkındalığının arttırılması;
- Çevre krizlerinde hazırlıklı olma, müdahale ve yönetim alanında tecrübe paylaşımı;
- Hava kirliliği ve atmosfer koruma alanında çevresel araştırma ve çalışmaların değişimi;

- Bozulmuş çevre sistemlerinin rehabilitasyonu konusunda tecrübe değişimi;
- Şehir çevresinin sürdürülebilir yönetiminin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi;
- Uluslararası anlaşmalar çerçevesinde bilgi, kirlilik azaltımı, iyileştirme, önleme ve kontrol konularını da içeren gemilerden kaynaklı deniz ve deniz çevresi kirliliğinin önlenmesinde işbirliği;
- Çevresel politikalar ve mevzuat;
- Orman yangınlarıyla mücadele için gerekli düzenlemelerin ve bir ortak acil planın işletilmesi;
- Çevre korumaya ilişkin iki Tarafın üzerinde anlaşmaya vardığı diğer alanlar.

Madde 5

Bu anlaşmadaki işbirliği aşağıda belirtilen şekillerde gerçekleştirilecektir:

- İki ülkedeki çevre programları hakkında bilgi değişimi ve bu anlaşmadaki alanlarda teknik ve bilimsel literatür değişimi;
- Çevresel girişimlerin uygulanması alanında işbirliğinin geliştirilmesi;
- Uygun olan durumlarda iki ülkenin de yurtdışı çevre konularına yönelik duruşunda koordinasyon sağlanması;
- Ülkelerden herhangi birinde düzenlenen konferans, eğitim ve programlara her iki ülkeden de memur, uzman ve diğer görevlilerin katılımı;
- Bilgi ve deneyim değişimi sağlamak için iki ülkenin uzman, memur ve diğer uzmanlarının ziyareti;
- Bu anlaşmada belirtilen özel alanlarda ortak eğitim programlarının hazırlanması ve uygulanması;
- Taraflarca üzerinde anlaşılan diğer işbirliği yöntemleri.

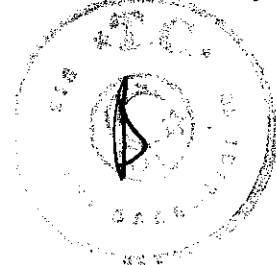
Madde 6

Taraflar bu Anlaşmanın 4. maddesinde belirtilen işbirliği alanlarında iki yıllık entegre çalışma programları oluşturma ve uygulanması için finansal kaynak belirlemeye çalışma üzerinde anlaşmıştır. Taraflar bu Anlaşmayı hazır edilebilen finansal kaynaklar limitlerinde uygulamak konusunda anlaşmaya varmıştır.

Uzmanların, görevlilerin ve diğer temsilcilerin konaklama ve yerel ulaşım masrafları ev sahibi ülke tarafından karşılanacaktır.

Madde 7

İşbu Anlaşmanın yorumlanması, yürütülmesi veya uygulanmasına ilişkin çıkabilecek herhangi bir ihtilaf, Taraflarca dostane biçimde müzakere yoluyla çözümlenecektir.

Madde 8

İşbu Anlaşma, Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, işbu Muhtıra'nın 9. maddesinde belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girecektir.

Madde 9

İşbu Anlaşma, Tarafların, anılan Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli ulusal yasal hükümlerin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Bu Anlaşma üç yıl süre ile geçerlidir ve herhangi bir Taraf (iki Taraftan biri) diğerine Anlaşmanın sona ermesinden 6 ay önce Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini diplomatik kanallarla yazılı olarak bildirmediği sürece otomatik olarak aynı süreyle yenilenir.

İki Taraf farklı bir şekilde anlaşmaya varmadığı sürece, bu Anlaşmanın sona erdirilmesi, iki tarafın Anlaşmanın geçerliliği süresinde anlaşmaya vardığı proje ve programları etkilemez.

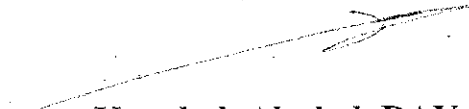
İşbu Anlaşma, Şam'da 23 Aralık 2009 tarihinde Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde iki orijinal nüsha halinde ve bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yorum farklılıkları olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır. Aynı zamanda İngilizce yazışma dili olacaktır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

Veysel EROĞLU
Çevre ve Orman Bakanı

**SURİYE ARAP CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

Kaoukab Alsabah DAYA
Çevre İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı

